

για ώρες άναψυχής Σελ, 27

Media: ΕΣΤΙΑ

Page: 1,27

Published at: 23-04-2023

Author: Surface: 871.56 cm² Circulation: 1080

Subjects:

Χ. Γ. ΔΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Έλληνικά καί ξένα βιβλία
για ώρες άναψυχής Σελ. 27

BIBΛIO

Έλληνικά και ξένα βιβλία για ώρες αναψυχής

Κριτική - παρουσιάσεις: Χαρίκλεια Γ. Δημακοπούλου

Πέρασε και τό Πάσχα με διαφορετικό καιρό σε κάθε τόπο της χώρας μας και υπέροχες ημέρες σε μία άδεια ή σχεδόν άδεια Αθήνα, που μού θυμισε ότι μπορεί αυτή η πόλις να είναι και όμορφη! Ναι, με όλες τις παραδοξότητες της, όταν έχει ήσυχια και λίγη κίνηση στους δρόμους, χωρίς να είναι και απόλυτη έρημιά, ή Αθήνα γίνεται παράξενα γοητευτική και άνακτά λίγη από την μαγεία της. Για να τό θυμόμαστε, σάς προτείνω τό πρώτο από τά βιβλία που ακολουθούν.

■ **Λιονοσία Αλεξιάδη – Νίκος Βατόπουλος, 'Η Αθήνα στόν καιρό τής πανδημίας (έκδ. Καπόν, σελ. 168, ευρώ 35).** Πρόκειται για ένα μικρό γοητευτικό λεύκωμα που όρειλεται στήν συνεργασία τριών πλευρών: τής φωτογράφου κ. Αλεξιάδη, τού γνωστού δημοσιογράφου Νίκου Βατόπουλου, που έγραψε τά κείμενα, και τού ζευγαριού Μωσθή και Ραχήλ Καπόν, που ανέλαβαν τό τεχνικό μέρος αυτής τής έκδοσεως. Όπως πάντοτε, ή καλή συνεργασία αποδίδει! Και έδω έχουμε μία εικονογραφική μαρτυρία τής Αθήνας χωρίς τούς ανθρώπους της και τά όχηματά που δημιουργούν τίς δυσάρεστες καταστάσεις μπουτιλιάριας στόν δρόμο και άνεπιτρέπτον σταθμεύσεων άκόμη και επί τών πεζοδρομίων. Τό βιβλίό άρθρώνεται κατά περιοχές: Σύνταγμα, Πανεπιστημίου, Βασιλίσσης Σοφίας, Βουκουρεστίου, Έρμού, Μητρόπολη, Μοναστηράκι-Ρομαϊκή Αγορά, Ακρόπολη-Θησείο, Πλάκα-Αναφιώτι-

κα, Όμόνοια-Αθηνάς, Σταδίου, Κολωνάκι, Λυκαβηττός. Είναι οι περιοχές τής πρωτεύουσής που έχουν τήν μεγαλύτερη κίνηση όλες τίς ώρες τής ημέρας, ή σχεδόν όλες, οι περιοχές που τής προσδίδουν μέ άνεση τόν προσδιορισμό τής πόλεως που δέν κοιμάται ποτέ. Έδώ, καθώς οι φωτογραφίες έγιναν κατά τό διάστημα τού Μαρτίου-Απριλίου 2020, δηλαδή μόλις πρό μίας τριετίας, που ίσως μέσ φαίνεται πιά σάν ένα κακό όνειρο που είδαμε κάποτε, εικονίζονται δρόμοι, πεζοδρόμια και κτίρια, χωρίς τούς ανθρώπους. Και ταυτοχρόνως οι φωτογραφίες τού βιβλίου αποτυπώνουν αυτό που συνέβη σχεδόν άναπαισθητά, τήν αλλαγή ανθρώπων και τού άστικού τοπίου. Όπως σημειώνει στόν πρόλόγο τού ό κ. Βατόπουλος, «ή εικόνα τής Αθήνας τόν Μάρτιο και τόν Απρίλιο τού 2020 θά μείνει ως μία τομή στόν χρόνο. Γεννήθηκε ένας άλλος τρόπος κατανοήσης τής πόλης, ή άστική έμπειρία άπέκτησε μία πρωτόγνωρη ψυχική ένδοξορα. (...) Η πόλη άλλαξε και μαζί μέ αυτήν άλλαζαμε κι έμεις. Ο Μάρτιος και ό Απρίλιος τού 2020 έχουν ήδη έγγραφεί στήν παγκόσμια ιστορία τών πόλεων ως μήνες ενός χρονικού κενού». Αυτό τό κενό εικονογραφεί τό βιβλίό, θυμίζοντας ημέρες δύσκολες, αλλά και τήν φαιρότητα τών άψύχων δρόμων που δημιουργούν όνειρική εικόνα, για κάποιους ρομαντικής μοναξιάς, για άλλους άνακουφίσεως από τήν τύρβη και για κάποιους άκόμη μιάς δυστοπίας τύπου έπιστημονικής φαντασίας. Μόνο που δέν ήταν φαντασία. Έμπρός, λοιπόν, για μία βόλτα στήν Αθήνα τής μνήμης...

■ **Ούόλτ Ουϊτμαν, Τραγούδι τού Έαυτοό μου. 1. 'Η πρώτη έκδοση, 1855. 2. 'Η τελευταία έκδοση, 1891-92 (μτφρ.-είσαγωγή-σχόλια Δημήτρης Δημηρούλης, έκδ. Guinberg, σελ. 440, ευρώ 27).** Ο Ουϊτ-

μαν (1819-1892) παραμένει μέχρι σήμερα μία από τίς κορυφαίες μορφές τής Αμερικανικής Λογοτεχνίας και από τούς σημαντικότερους ποιητές τού 19ου αιώνου.

Γόνος τής λαϊκής τάξεως και δημοσιογράφος και τυπογράφος κατ' έπάγγελμα, κατώρθωσε να δώσει νέα φωνή στήν αμερικανική ποίηση και να τολμήσει να διασπάσει όλους τούς κανόνες τής βικτωριανής εποχής και ήθικής, ύμνώντας ταυτοχρόνως τίς έπιλογές του και διατυπώνοντας τό τί σημαίνει να είναι κάποιος Αμερικανός. Έξησε στήν εποχή λίγο μετά τόν Πόλεμο τής Ανεξαρτησίας τών ΗΠΑ και έβίωσε τόν Έμφύλιο Πόλεμο μεταξύ Βορείων και Νοτίων Πολιτειών, ύμνησε ελεγειακά τήν απώλεια τού δολοφονηθέντος Αβραάμ Λίνκολν. Ταυτοχρόνως, όμως, δέν έδίστασε να έκφρασε ή έλευθέρως για τίς σεξουαλικές έπιλογές του, που έκέφραζαν έναν άνθρωπο όμοφυλόφιλο, μέ τάση κυρίως πρός τήν όμοφυλοφιλία. Τό να γράφει όμως για τέτοια θέματα, όπως και για τόν αυτοερωτισμό, στά μέσα τού 19ου αιώνου αποτελούσε επανάσταση, λόγος που τόν κατέστησε άντιπαθή σε κάποια κοινωνικά στρώματα, μέ αποτέλεσμα τό έργο του να άργήσει να άναγνωρισθί. Ό κ. Δημηρούλης, που έχει άσχοληθή ιδιαίτερος μέ τόν Καβάφί, άποτολμά τώρα να μεταφράσει τό έργο τού Ουϊτμαν, που άκολουθεί και ποιητικά τούς δικούς του ρυθμούς και μέτρα, μέ ιδιαίτερα μακρύ στίχο, που συχνά «ξεχειλίζει» και σε δεύτερη άράδα τού βιβλίου, μέ ιδιότυπη στίξη και παράξενο περι-

εχόμενο, όπου ξαφνικά περνά από τά βιώματα τού Έμφυλιου στήν λατρεία τής φύσεως, για να καταλήξει σε έρωτική σκηνή και άμέσως μετά σε σκοτεινές σκέψεις. Όπως όποιοτε, δέν είναι εύπεπτος ποιητής, αλλά ή νέα μετάφραση τού κ. Δημηρούλη, σε διττή έκδοση παράλληλα πρός τό άγγλικό κείμενο, προσφέρει και καθιστά τό πρωτότυπο και τήν ελληνική άπόδοσή του προσιτά στό ελληνικό κοινό.

■ **Ρόβ Γάκομπσεν, Λευκός Ωκεανός. 'Η τετραλογία τού Μπαρόν Β' (μτφρ. Κρυστάλλη Γλυνιαδάκη, έκδ. Βιβλιοπωλείον τής Έστίας, σελ. 260, ευρώ 22).** Τό β' μέρος τής τετραλογίας τού Γιάκομπσεν μέ ήρωίδα τήν Ίνγκρι Μπαρόν καταγράφει τήν ιστορική εξέλιξη τής Νορβηγίας κατά τήν ναζιστική κατοχή. Στό νησί Μπαρόν ή Ίνγκρι βλέπει ξαφνικά τήν θάλασσα να ξεβράζει νεκρούς μέ στρατιωτικές στολές και δέν γνωρίζει καν άν είναι Νορβηγοί ή όχι. Αγωνίζεται να κρύψει τόν έραστή της από τούς Γερμανούς και τούς Νορβηγούς συνεργάτες τους. Δέν θά μπορούσε ποτέ να φαντασθή φθάνοντας στό νησί ότι θά συναντούσε τόν έρωτα και ταυτοχρόνως τήν αλήθεια τής ζωής, καθώς οι Νορβηγοί τής υπάιθρου προσπαθούν να άνθέξουν στήν κείνα τής Κατοχής τών Γερμανών και τήν καμένη γή στόν βορρά τής πατρίδος της.

■ **Αλεσσάντρο Μπαρίκκο, 'Η νεαρή νύφη (μτφρ. Άννα Πακασταύρου, έκδ. Πατάκη, σελ. 272, ευρώ 14,40 και σε e-book ευρώ 9,99).** Ένα παράδοξο μυθιστόρημα που διατηρεί μία ιδιαίτερη γοητεία για τόν άνανθρώπο.

Ο συγγραφέας είναι Ιταλός, γεννημένος στό Τορίνο τό 1958. Έχει γράψει άρκετά μυθιστορήματα, θεατρικά έργα και δοκίμια. Τά περισσότερα έργα του έχουν μεταφρασθή στα ελληνικά στήν περίοδο μεταξύ 1991-2023, τόσο από τίς έκδόσεις Πατάκη όσο και από τήν Άγγρα. Τά περισσότερα όμως είναι από τίς έκδόσεις Πατάκη. Στήν ιστορία μας τά πρόσωπα δηλώνονται μέ τήν οικογενειακή ιδιότητα τους (πατέρας, μητέρα, γιός, θείος, κόρη) και ή ήρωίδα είναι ή Νύφη, μία κοπέλα που φθάνει στόν ιταλικό βορρά, σε μία βίλλα, για να παντρευθή τόν Γιό, που παραμένει άφαντος ουσιαστικά μέχρι τίς τελευταίες σελίδες τού μυθιστορήματος.

Η άκίνησία τών καταστάσεων και ή ένταση τών σκέψεων και τών επιθυμιών συγκρούονται σε μία παράδοξη αντίστιξη και βλέπουμε να καταλήγει ή νεαρή νύφη ως κοινή πόρνη σε όικον άνοχης, από όπου τήν διεκδικεί μέ άνεση ό Γιός, σάν να μήν έχει συμβή τίποτε! ▲▼

προσπάθεια αντίστασεως να έχουν άναχθεί σε σχεδόν μύθο. Όμως, και ή Νορβηγία, που έπολέμησε μέχρις ότου εκάμφοθη και έπειτα έζησε σκληρή κατοχή, κυρίως διότι δέν μπορούσε ό πληθυσμός να τραφή, άφού ή άλεία άνοικτότε πλάγους άπεκλείετο, έγνώρισε μεγάλες δοκιμασίες,

■ **Αλεσσάντρο Μπαρίκκο, 'Η νεαρή νύφη (μτφρ. Άννα Πακασταύρου, έκδ. Πατάκη, σελ. 272, ευρώ 14,40 και σε e-book ευρώ 9,99).** Ένα παράδοξο μυθιστόρημα που διατηρεί μία ιδιαίτερη γοητεία για τόν άνανθρώπο.

Ο συγγραφέας είναι Ιταλός, γεννημένος στό Τορίνο τό 1958. Έχει γράψει άρκετά μυθιστορήματα, θεατρικά έργα και δοκίμια. Τά περισσότερα έργα του έχουν μεταφρασθή στα ελληνικά στήν περίοδο μεταξύ 1991-2023, τόσο από τίς έκδόσεις Πατάκη όσο και από τήν Άγγρα. Τά περισσότερα όμως είναι από τίς έκδόσεις Πατάκη. Στήν ιστορία μας τά πρόσωπα δηλώνονται μέ τήν οικογενειακή ιδιότητα τους (πατέρας, μητέρα, γιός, θείος, κόρη) και ή ήρωίδα είναι ή Νύφη, μία κοπέλα που φθάνει στόν ιταλικό βορρά, σε μία βίλλα, για να παντρευθή τόν Γιό, που παραμένει άφαντος ουσιαστικά μέχρι τίς τελευταίες σελίδες τού μυθιστορήματος.

Η άκίνησία τών καταστάσεων και ή ένταση τών σκέψεων και τών επιθυμιών συγκρούονται σε μία παράδοξη αντίστιξη και βλέπουμε να καταλήγει ή νεαρή νύφη ως κοινή πόρνη σε όικον άνοχης, από όπου τήν διεκδικεί μέ άνεση ό Γιός, σάν να μήν έχει συμβή τίποτε! ▲▼

